2025/1153

5.6.2025

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2025/1153,

5. juuni 2025,

millega peatatakse määruse (EL) 2015/478 teatavate sätete kohaldamine liitu imporditavate Ukraina toodete suhtes

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([1])

ning arvestades järgmist:

(1) Liidu ja Ukraina suhete aluseks on ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vaheline assotsieerimisleping ([2]) (edaspidi „assotsieerimisleping“). Kooskõlas nõukogu otsusega 2014/668/EL ([3]) kohaldati assotsieerimislepingu kaubandust ja kaubandusküsimusi käsitlevat IV jaotist ajutiselt alates 1. jaanuarist 2016 ning assotsieerimisleping jõustus 1. septembril 2017 pärast seda, kui kõik liikmesriigid olid selle ratifitseerinud.

(2) Assotsieerimislepinguga tugevdatakse ja laiendatakse assotsieerimislepingu osaliste (edaspidi „lepinguosalised“) vahelisi suhteid ambitsioonikal ja innovaatilisel viisil, nii et see aitaks hõlbustada ja ellu viia järkjärgulist majandusintegratsiooni, ning kooskõlas lepinguosaliste õiguste ja kohustustega, mis tulenevad nende liikmesusest Maailma Kaubandusorganisatsioonis.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/478 ([4]) on kehtestatud ühised eeskirjad, mida kohaldatakse enamikust kolmandatest riikidest, sealhulgas Ukrainast pärit toodete impordi suhtes. See sisaldab ka järelevalve- ja kaitsemeetmeid käsitlevaid sätteid.

(4) Venemaa provotseerimata ja põhjendamatu agressioonisõda Ukraina vastu alates 24. veebruarist 2022 on oluliselt halvendanud Ukraina võimekust kaubelda ülejäänud maailmaga. See puudutab näiteks raua- ja terasesektorit, kuna raua ja terase tootmisrajatised on sõjas okupeeritud või hävitatud. Sõda mõjutab ka muid Ukraina majandussektoreid.

([1]) Euroopa Parlamendi 8. mai 2025. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 5. juuni 2025. aasta otsus.
([2]) ELT L 161, 29.5.2014, lk 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj.
([3]) Nõukogu 23. juuni 2014. aasta otsus 2014/668/EL ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta selle III jaotise (välja arvatud sätted teise lepinguosalise territooriumil seaduslikult töötavate kolmandate riikide kodanike kohtlemise kohta) ning IV, V, VI ja VII jaotise ning seotud lisade ja protokollide osas (ELT L 278, 20.9.2014, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/668/oj).
([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2015. aasta määrus (EL) 2015/478 impordi ühiste eeskirjade kohta (ELT L 83, 27.3.2015, lk 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/478/oj).

(5) Nimetatud asjaoludel ja selleks, et leevendada Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja negatiivset majanduslikku mõju, on asjakohane vabastada Ukraina huvides Ukrainast pärit toodete import liitu liidu järelevalve- ja kaitsemeetmetest. Selleks on vaja peatada määruse (EL) 2015/478 teatavate sätete kohaldamine Ukrainast pärit impordi suhtes.

(6) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et ajutiselt peatada käesoleva määruse kohaldamine konkreetse Ukrainast pärit toote suhtes. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ([5]). Peatamine peaks kestma nii kaua, et komisjonil oleks võimalik esitada määruse, millega käesoleva määruse kohaldamine peatatakse, seda muudetakse või see kehtetuks tunnistatakse, ettepanek ning Euroopa Parlamendil ja nõukogul oleks võimalik see vastu võtta.

(7) Käesolevat määrust tuleks kohaldada kolm aastat.

(8) Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/1392 ([6]), millega on muu hulgas ette nähtud käesoleva määruse toimega samaväärne mõju, kaotab kehtivuse 5. juunil 2025, peaks käesolev määrus jõustuma 6. juunil 2025,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kaubanduse liberaliseerimise meetmed

Peatatakse määruse (EL) 2015/478 artiklite 2, 4–7, 9–17 ja 19, 20 ning 21 kohaldamine Ukrainast pärit toodete liitu impordi suhtes.

Artikkel 2

Ajutine peatamine

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, millega peatatakse käesoleva määruse kohaldamine konkreetse Ukrainast pärit toote suhtes perioodiks, mis ei ületa 12 kuud, kui kõnealuse toote import suureneb sedavõrd, et selle tulemusel suureneb tunduvalt oluline kahju samasuguseid või otseselt konkureerivaid tooteid tootvatele liidu tootjatele või suureneb neile olulise kahju tekkimise oht. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 3 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 3

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab kaitsemeetmete komitee, mis on loodud määruse (EL) 2015/478 artikli 3 lõikega 1. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 4

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub 6. juunil 2025.

Seda kohaldatakse alates 6. juunist 2025 kuni 5. juunini 2028.

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1392, mis käsitleb ajutisi kaubanduse liberaliseerimise meetmeid, millega täiendatakse kaubanduskontsessioone, mida kohaldatakse Ukraina toodete suhtes ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu alusel (ELT L, 2024/1392, 29.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1392/oj).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 5. juuni 2025

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*
R. METSOLA	A. SZŁAPKA